

Pakkausten kuluttajakeräyksen järjestäminen

Harri Patana
Pakkausalan Ympäristökisteri
PYR Oy

- **Kaupan ja teollisuuden omistama palveluyhtiö:**
 - Päivittäistavarakauppa ry 22,5 %
 - Elintarviketeollisuusliitto ry 20 %
 - Suomen Pakkausyhdistys sekä 7 kaupan ja teollisuuden liittoa
- **Asiakkaina tuottajayhteisöt ja tuottajavastuulliset yritykset**
 - Tuottajayhteisöjä 5
 - Konserneja ja yrityksiä 3 600, joilla 6 300 toimipaikkaa (kattavuus >90 %)
- **Tavoitteena pakkausten tuottajavastuun tehokas toteutus**
- **PYR on voittoa tavoittelematon yhtiö**

Mistä koostuu pakkausten tuottajavastuu?

- 1. Yhteydenpito viranomaisiin:**
 - Rekisteröityminen tuottajarekisteriin.
 - Raportointi vuosittain mm. markkinoille tuoduista ja kierrätetyistä määristä, kierrätysasteista ja suoritetusta tiedotuksesta.
- 2. Kierrätystavoitteiden saavuttaminen markkinoille tuotujen määrien osalta.**
- 3. Tiedottaminen pakkausjätteen kierrätysmahdollisuuksista kuluttajille ja yrityksille.**
- 4. Koko maan kattavan vastaanottoverkon ylläpito:**
 - Vähintään 30 terminaalia kunnille ja yrityksille (kuntien ja yritysten keräämät kuluttajapakkaukset sekä kaupan ja teollisuuden pakkausjätteet).
 - Vähintään 1850/500 pistettä kuluttajien pakkausjätteen vastaanottoon.
- 5. Vastaanotetun pakkausjätteen kierrätyksen järjestäminen.**

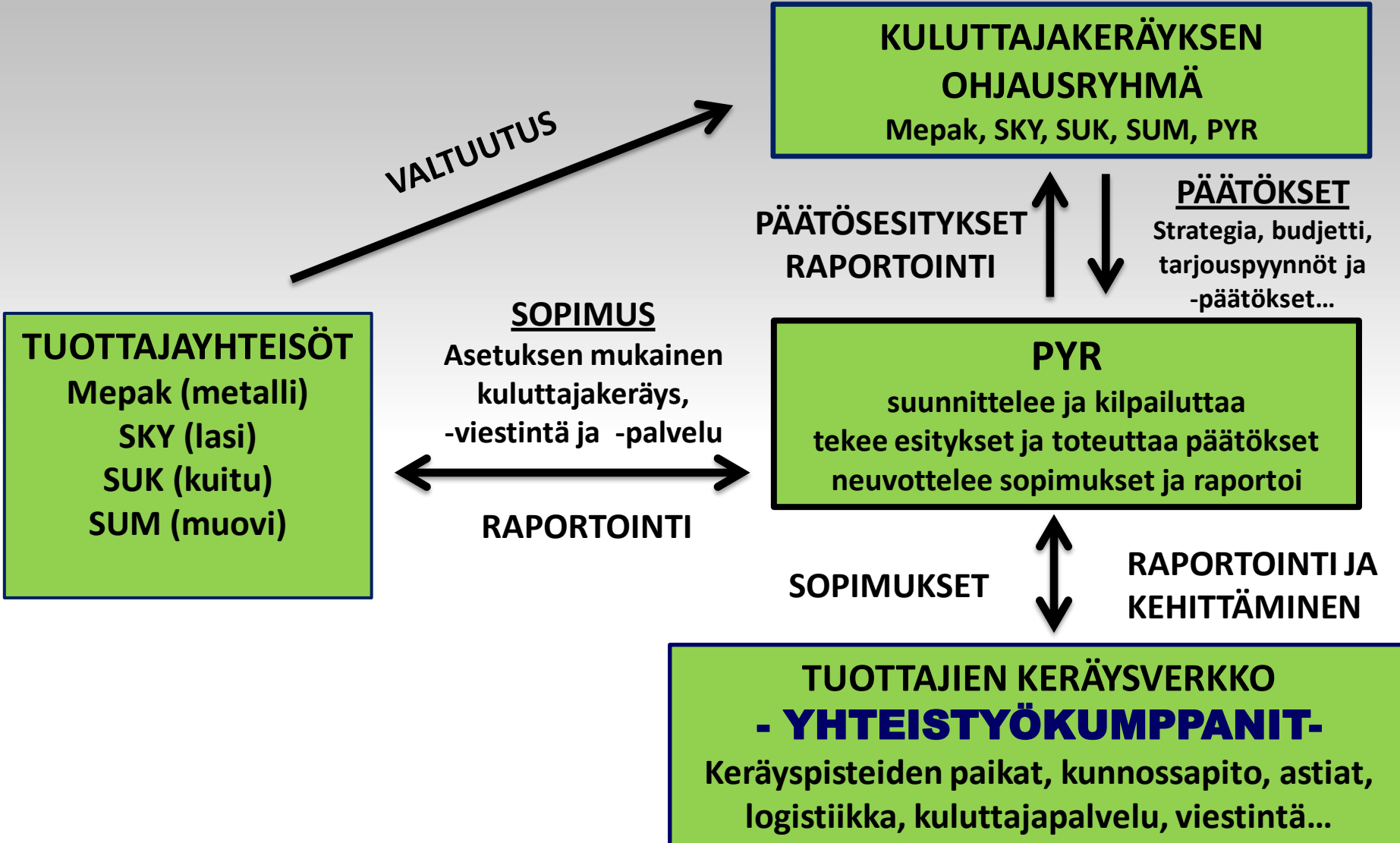
TUOTTAJAYHTEISÖT

1. Tuottajavastuu, hyötykäyttömaksut jne.
2. Osallistuminen kuluttajakeräyksen ohjausryhmän työhön
3. Terminaaliverkko ja kierrätys (Mepak, PPK, SUK ja SUM)
4. Materiaalikohtainen edunvalvonta

PYR

1. Asiakasyritysten palvelut: neuvonta, sopimukset, laskutus
2. Tiedonkeräys ja tilastot
3. Kuluttajakeräys, -viestintä ja –palvelu
4. Lasin terminaaliverkko ja kierrätys
5. Viestintä ja edunvalvonta

Kuluttajakkausten keräys – toimijoiden roolit

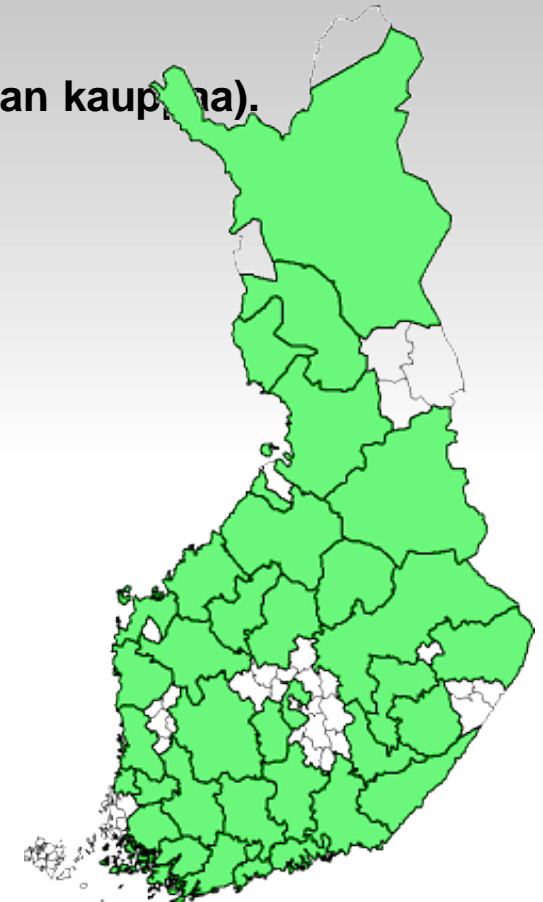

NYKYTILA

- Pakkausjätteen aluekeräys (11/2013)

- **Pistemäärä: 4 832 pistettä (kuitu 2 096, lasi 4 452, metalli 4 346, muovi 309)**
 - Pisteistä 60 %:ssa kerätään vain 1-2 materiaalia.
 - Pisteistä 1 023 kaupan läheisyydessä (<200 m; 3 738 ilman kauppa-aluea).
 - Kauppoja, joissa ei ole pistettä 1 600 kpl.
 - Materiaalikertymä 40 000 t/a.
- **Keräys on organisoitu alueittain (jätelaitosten toimialueet), joten toteutustapa vaihtelee:**
 - pistemäärä, astiatyypit, lajitteluohjeet, operaattoreiden kilpailutus, tuottajien osallistuminen
- **Kustannukset katetaan ekomaksulla ja osin tuottajilta saatavilla tuloilla.**

Kuluttajapakkausten keräyksen järjestäminen

- Lainsäädännön vaatimukset

- Jätelain (646/2011) ja valtioneuvostonasetuksen pakkauksista ja pakkausjätteistä (3.7.2014) mukaisesti
- **Vastaanottoaikojen määrä:**
 - Kuitu-, lasi- ja metallipakkauksille 1 850 kpl.
 - Muovipakkauksille 500 kpl.
- **Vastaanottoaikojen sijoittaminen:**
 - Pisteiden tulee kattaa koko maa.
 - Pisteet tulee sijoittaa päivittäistavarakauppojen, muiden yleisesti käytettyjen palveluiden tai yleisesti käytettyjen kulkureittien yhteyteen.
 - Pisteitä tulee olla väestötiheys huomioon ottaen alueittain tasapuolisesti.
 - Kuidun, lasin ja metallin vastaanottoaikoja tulee olla:
 - vähintään yksi jokaisessa yli 500 asukkaan taajamassa (480 kpl) ja
 - tätä harvemmin asutuilla alueilla kauppapaikkojen määrää vastaavasti (420 kpl).
 - Muovin vastaanottoaikoja tulee olla vähintään yksi jokaisessa yli 10 000 asukkaan taajamassa (50 kpl).

Millaisen kuluttajakeräyksen tuottajat toteuttavat?

- **Valtakunnallisesti yhtenäinen verkko:**
 - Pistemäärä 1 850/500
 - Kaikissa pisteissä 3-4 materiaalia
 - Pisteet pääosin kauppojen ja palveluiden yhteydessä
- Neuvotellaan nykyisten pisteiden käytöstä. Pidemmän aikavälin tavoitteena ilmeeltään yhtenäinen pisteverkko.
- Operatiivinen toiminta hankitaan alan yrityksiltä. Suomi jaetaan kilpailutusalueisiin.
- Alueterminaalit (30 kpl) toimivat välikuormauspaikkoina.
- Valtakunnalliset lajitteluohjeet.
- Laadukas viestintä yhteistyössä kuntien ja yritysten kanssa.
- Materiaalikertymä vähintään nykyisellä tasolla.
- Keräysjärjestelmä tuottaa uusioraaka-ainetta, joka saadaan aidosti kierrätykseen!

Pakkausjätteen kuluttajakeräys

- Aikataulu

- **S2014** Keräyspisteiden paikkojen valinta ja tarvittavat sopimukset
 - Sopimukset jätelaitoksittain
- **S2014** Kuljetusten kilpailutusalueista päättäminen
- **S2014-K2015** Keräysastioiden vertailu, kilpailutus ja valinta
- **K2015** Kuljetusten kilpailutus ja urakoijien valinta
- **2015** Kuluttajaviestinnän suunnittelu ja toteutuksen aloittaminen
- **1.5.2015** Tuottajien terminaalit toiminnassa, eri toimijoiden on toimitettava kerätyt pakkausmateriaalit tuottajien ilmoittamiin terminaaleihin
- **2015** Kuluttajapalvelun kilpailutus ja toteutus
- **1.1.2016** **Kuluttajakeräys toimii (1850 pistettä)**

Toimijoiden uudet roolit 1.5.2015 ja 1.1.2016 alkaen

- **Tuottajat** ovat kuluttajapakkausten keräyksen ja kierrätyksen vastuutaho.
- **Kunnilla** on vastuu vain sekajätteen joukossa olevista pakkauksista.
- **Kunnat** voivat (1) kerätä pakkauksia asuinkiinteistöiltä (jos tuottaja ei kerää), (2) täydentää ekopistekeräystä ja (3) myydä palveluita tuottajille.
- **Ympäristöyritykset** voivat myydä palveluita (1) tuottajille ja yrityksille sekä (2) asuinkiinteistöille (jos tuottaja tai kunta ei järjestä keräystä).

Pakkausjätteen kierrätystavoitteet

TAVOITEVUOSI JA SÄÄDÖS	Uud. Valm. & kierrätys	Hyötykäyttö %	Kierrätys %	Kierrätys materiaaleittain				
				Kuidut %	Lasi %	Metalli %	Muovi %	Puu %
2008 EU-VAATIMUS	-	60	55 – 80	60	60	50	22,5	15
2008 VNP PAKKAUKSISTA	-	61	55	60	60	50	22,5	15
2012 TOTEUMA	-	93	59	99	78	85	25	17
2020 PAKKAUSASETUS	90	-	65	5 % enemmän kuin 2012 104 %	10 % enemmän kuin 2012 86 %	5 % kuin 2012 89 %	20% kuin 2012 30 %	5 % kuin 2012 18%
* 2016 PAKKAUSASETUS (pantiton)	-	-	-	80	27	75	16	17
* 2020 PAKKAUSASETUS (pantiton)	-	-	-	80	40	80	22	17
* 2016 ASETUS JUOMAPAKKAUSTEN PALAUTUSJÄRJESTELMÄSTÄ	-	-	-	-	90	90	90	-
2020 DIREKTIIVILUONNOS	60	-	-	85	70	70	45	50
2025 DIREKTIIVILUONNOS	70	-	-	90	80	80	60	65
2030 DIREKTIIVILUONNOS	80	-	-	90	90	90	60	80

- Keräyspisteet kierretty, ajorytmit saatu LHJ:lta -> verkostoa suunnitellaan
- Pisteitä alueelle lasi, metalli, kartonki n. 27, muovi 3-4 (ei vahvistettu),
- Kunta voi kilpailuttaa pakkausten kiinteistökeräyksen
- Mikäli kunta ei kilpailuta:
 - voi kiinteistö ostaa palvelun ympäristöalan yrityksiltä
 - Ympäristöalan yrittäjän kuitenkin sovittava asiasta tuottajan kanssa
 - Jätehuoltomääräykset ohjaavat
 - lajittelu tuottajayhteisöjen määritysten mukaan
 - materiaalit toimitettava 1.5.2015 alkaen tuottajien järjestelmään
- PYR/Tuottajat eivät lopeta ainuttakaan keräyspistettä
 - Rakentavat uuden keräysjärjestelmän
 - vanhaa verkostoa käytetään mahdollisimman paljon hyväksi
 - Kunta päättää olemassa olevan järjestelmän säilyttämisestä
 - Yhteistyötahoina kunnat ja niiden jätehuoltolaitokset